

H. C. Andersen - Eventyr 053: Svanereden (1852) Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.	H. C. Andersen - Eventyr 053: Svanereden (1852) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.
Mellem Østersøen og Nordhavet ligger en gammel Svanerede og den kaldes Danmark; i den er født og fødes Svaner, hvis Navne aldrig skulle døe. I Oldtiden fløi en Svaneflok herfra hen over Alperne ned til Mai-Landets grønne Sletter, hvor der var deiligt at boe; Svaneflokken kaldtes Longobarder. En anden Skare, med skinnende Fjedre og trofaste Øine svang sig ned mod Byzans, satte sig der om Keiserens Throne og udbredte sine store hvide Vinger som Skjolde, for at beskærme ham. Den fik Navnet Væringer. Der lød fra Frankriges Kyst et Angestens Skrig for de blodige Svaner, der med Ild under Vingen kom fra Norden og Folket bad: "fri os Gud fra de vilde Normanner!" Paa Englands engfriske Grønsvær ved den aabne Strand stod den danske Svane med tredobbelt Konge-Krone paa Hovedet, sit gyldne Scepter strakte den hen over Landet. I Knæ bøiede Hedningerne sig paa Pommerns Kyster, og de danske Svaner kom med Korsets Flag og med draget Sværd. Det var i de ældgamle Dage! siger Du. Ogsaa nærmere vor Tid blev seet mægtige Svaner flyve ud fra Reden. Det lyste gennem Luften, det lyste hen over Verdens Lande, Svanen spredte ved sine stærke Vingeslag den dæmrende Taage, og	Mellem Østersøen og Nordhavet ligger en gammel svanerede og den kaldes Danmark; i den er født og fødes svaner, hvis navne aldrig skal dø. I oldtiden fløj en svaneflok herfra hen over Alperne ned til Lombardiets grønne sletter ved Milano, hvor der var dejligt at bo; svaneflokken kaldtes <i>longobarder</i>. En anden flok, med skinnende fjer og trofaste øjne, svang sig ned mod Konstantinopel i Byzans, satte sig der om kejserens trone og udbredte sine store hvide vinger som skjolde, for at beskærme ham. Den flok fik navnet <i>væringer</i>. Der lød fra Frankrigs kyst et angstens skrig for de blodige svaner, der med ild under vingen kom fra Norden og folket bad: "Fri os Gud, fra de vilde <i>normanner</i>!" På Englands engfriske grønsvær ved den åbne strand stod omkring år 1000 den danske svane med tredobbelt kongekrone på hovedet; sit gyldne scepter strakte den hen over landet. I knæ bøjede hedningerne sig på Pommerns kyster, og de danske svaner kom med korsets Dannebrogs-flag og med draget sværd. Men det var i de ældgamle dage! siger du. Også nærmere vor tid blev mægtige svaner set flyve ud fra den danske rede. Det lyste gennem luften, det lyste hen over verdens lande, svanen spredte ved sine stærke vingeslag den dæmrende tåge, og stjernehimlen

Stjernehimlen blev mere synlig, det var som om den kom Jorden nærmere; det var Svanen Tycho Brahe. "Ja den Gang!" siger Du, "men nu i vore Dage!" Da saae vi Svane flyve ved Svane i herlig Flugt. Een lod sin Vinge glide hen over Guld-Harpens Strænge og det klang gennem Norden, Norges Fjelde løftede sig høiere i Oldtids Sollys; det susede i Gran og i Birk; Nordens Guder, Helte og ædle Qvinder viste sig i den dybe mørke Skovgrund. Vi saae en Svane slaee med Vingen mod Marmor-Fjeldet, saa at det brast og de i Stenen bundne Skjønheds Skikkelser skrede frem ved solklar Dag, og Menneskene rundt om i Landene løftede deres Hoveder for at see disse mægtige Skikkelser. Vi saae en tredie Svane spinde Tanketraaden, der fæstes nu fra Land til Land, rundt om Jorden, saa at Ordet flyver med Lynets Fart gennem Landene. Vor Herre har kjær den gamle Svanerede mellem Østersø og Nordhav. Lad mægtige Fugle kun komme gennem Luften for at sønderrive den: "Det skal ei skeep!" Selv de duunløse Unger stille sig i Kreds paa Redens Kant, det have vi seet, de lade sig hugge i det unge Bryst, saa deres Blod flyder, de slaee med Næb og med Klo. Aarhundreder ville endnu gaae hen, Svaner flyve fra Reden, sees og høres rundt om i Verden, før den Tid kommer, at der i Aand og Sandhed skal kunne siges, "det er den sidste Svane, den sidste Sang fra Svanereden!"	blev mere synlig, det var som om den kom Jorden nærmere; det var svanen <i>Tycho Brahe</i>. - "Ja, den gang!" siger du, "men <i>nu</i>, i vore dage?" <i>Jo, da</i> så vi svane flyve ved svane i herlig flugt. En lod sin vinge glide hen over guldharpens strenge – <i>det var digteren Oehlenschläger</i> - og det klang gennem Norden, <i>og</i> Norges fjelde løftede sig højere i oldtids sollys; det susede i gran og i birk. Nordens guder, helte og ædle kvinder viste sig i den dybe mørke skovgrund. Vi så en svane slå med vingen mod marmorfjeldet, så at det brast og de i stenen bundne skønhedsskikkelser skred frem ved solklar dag, og menneskene rundt om i landene løftede deres hoveder for at se disse mægtige skikkelser. <i>Det var billedhuggeren Thorvaldsen</i>. Vi så en tredje svane spinde tanketråden, der <i>nu</i> fæstes fra land til land, rundt om <i>hele</i> jorden, så at ordet flyver med lynets fart gennem landene. <i>Det var fysikeren H.C. Ørsted</i>. Vorherre <i>holder af</i> den gamle svanerede mellem Østersø og Nordhav. Lad mægtige fugle kun komme gennem luften for at sønderrive <i>den danske rede</i>: "<i>Det skal ej ske!</i>" Selv de dunløse unger stiller sig i kreds på redens kant <i>for at forsvare den</i>, det har vi set <i>for nylig - i 1848</i> - de lader sig hugge i det unge bryst, så deres blod flyder, de slår med næb og med klo. Århundreder vil endnu gå hen, svaner flyver fra reden, ses og høres rundt om i verden, før den tid kommer, at der i ånd og sandhed skal kunne siges, "<i>Dette</i> er den sidste svane, den sidste sang fra svanereden!"
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte 'digitale fejl' i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©

--	--